

2. De gemeente in de wereld

Als het doel van de gemeente buiten de deur van de kerk ligt, is het belangrijk de blik allereerst naar buiten te richten. De gemeente leeft ook buiten. Ze staat bloot aan alle mogelijke 'weersomstandigheden'. Stormen en slagregens krijgt zij over zich heen. Dat is met het buitenleven gegeven. Ze kan zich daaraan niet onttrekken, want haar plaats is per definitie in deze wereld. Al betekent haar naam 'ekklesia' uit (de wereld) geroepen en is ze daarom ook niet *van* deze wereld, ze staat en leeft er wel middenin. De vraag is echter *hoe* ze in deze wereld gemeente van Christus is. Dat hangt natuurlijk met name af van de vraag hoe zij tegen deze wereld aankijkt. En voor het antwoord op die vraag zal zij in de bijbel te rade moeten gaan, wat is de visie van de bijbel op deze wereld.

De wereld in de bijbel

In de bijbel kom je het woord 'wereld' (kosmos) in verschillende betekenissen tegen. In Handelingen 17:24 zegt Paulus (op de Areopagus in Athene) dat God de wereld heeft gemaakt. Hij bedoelde de hemel en de aarde en alles wat daarop en daarin is. De wereld dus als de samenvatting van al het geschapene. De bijbel is daar positief over. En hoe kan het anders? Hoe zou zij negatief over Gods goede schepping kunnen denken? Het is daarom ook die wereld die God liefheeft, die Hij in Zijn handen heeft, die Hij draagt en blijft dragen.

In de tweede plaats wordt het woord 'wereld' in de bijbel ook gebruikt om er een deel van Gods schepping, namelijk de hele mensheid mee aan te duiden. Als van de Here Jezus wordt gezegd dat *de hele wereld* Hem naloopt (Joh. 12:19), dan worden daarmee alle mensen bedoeld. Zo ook als Hij Zijn discipelen de wereld in stuurt om het evangelie te verkondigen (Mk. 16:15), dan is het hun opdracht om alle mensen met het evangelie te bereiken.

Er is echter ook nog een derde betekenis van het woord 'wereld'. Want de wereld zoals God die geschapen heeft, is niet zo gebleven. Hoeveel mooie dingen er in Gods goede schepping nog altijd te zien en te vinden zijn - een kind dat geboren wordt, iemand die van harte en belangeloos de ander helpt, een chirurg die een geslaagde operatie uitvoert - sinds Genesis 3 is deze wereld radicaal veranderd. Toen wij in onze hoogmoed God de rug toekeerden, zijn er grote scheuren en onmetelijk diepe kloven ontstaan. Deze wereld is onder het beslag gekomen van de overste van deze wereld. De machten van zonde en duisternis kregen het voor het zeggen. Met het gevolg dat deze wereld bol staat van haat en ongerechtigheid en dat het verderf op alle terreinen is doorgedrongen. Niet in het minst in ons leven zelf.

Paulus heeft het over een ontaard en verkeerd geslacht (Fil. 2:15). Dat is de werkelijkheid van ons allemaal van huis uit: ontaard, van onze aard, van onze bestemming losgeraakt, en 'verkeerd', dat is tegen God in gekeerd, onwillig, ongehoorzaam, tegendraads. Het gevolg is dat we niet meer toekomen aan de oorspronkelijke bedoeling van God met ons leven. Het is de wereld van het kwaad die hier wordt bedoeld. En dat God die wereld niet liefheeft en dat daarom ook wij deze wereld niet zullen liefhebben, mag duidelijk zijn. De apostel Johannes zegt in zijn brief: 'Hebt de wereld niet lief en hetgeen in de wereld is. Indien iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem.' (1 Joh. 2:15). Dat hij het begrip 'wereld' met deze negatieve lading gebruikt blijkt als hij aangeeft waardoor deze wereld gekenmerkt wordt, namelijk door 'de begeerte des vlezes, de begeerte der ogen en een hovaardig leven' (vs. 16).

Secularisatie

Het is deze wereld temidden waarvan we als gemeente leven. Een wereld die de laatste jaren ingrijpend veranderd is, zeker de westerse. Werd een aantal decennia geleden het leven op allerlei terreinen nog voor een belangrijk deel gestempeld door het christelijk geloof en nam de kerk een belangrijke plaats in de samenleving in, daarvan kun je de laatste jaren bepaald niet meer spreken. Werden bijvoorbeeld vroeger geboorte en dood met God in verband gebracht, had Hij te maken met vrijwel elke situatie van het leven, 'sprak' Hij in de natuur en zeker in storm en ramp, sinds het moment dat we alles kunnen verklaren brengen weinigen een onweersbui nog in relatie met God. Zo heeft bijvoorbeeld ook de feilloos werkende apparatuur in een ziekenhuis de plaats van God en het vertrouwen op Hem ingenomen. Tal van voorbeelden zijn er te geven waaruit blijkt dat Gods betrokkenheid op onze werkelijkheid niet meer als zodanig wordt ervaren. Het gevolg hiervan is dat ook de relevantie van het geloof bij velen tot een

nulpunt is gedaald. Ze vragen zich af of je er echt wat aan hebt en er mee verder komt in het leven.

Het is als met die ballonvaarders. Na een lange tocht weten ze op een zeker moment niet meer waar ze zitten want ze zijn buiten hun 'vaarkaart' terecht gekomen, zodat ze zich niet meer goed kunnen oriënteren. Beneden zich zien ze een boer bezig op het land. Ze laten hun ballon een stukje zakken tot ze vlakbij zijn. Vanuit de hoogte vragen ze hem luidkeels waar ze precies zitten. De boer: 'Ik schat een meter of vijftien!' Zijn schatting was goed, alleen kwamen ze er niet verder mee. Voor velen is dat het christelijk geloof. Het kan best waar zijn, maar ze kunnen er weinig of niets mee in hun dagelijks bestaan.

Een ander gevolg van de secularisatie is dat in allerlei verbanden het kerkelijke en christelijke is gaan ontbreken. Zelfs veel scholen, organisaties en verenigingen, die 'christelijk' in hun naam voeren, hebben de essentie van die christelijke identiteit allang achter zich gelaten. Toen we enkele jaren geleden op een open dag van een christelijke middelbare school een proefles 'godsdienst' bijwoonden, wilde de docent bij voorbaat elke 'vrees' bij ons wegnemen dat onze dochter teveel met de bijbel in aanraking zou komen. En we hoefden niet bang te zijn: er zou zeker niet gebeden worden! Ik bedoel maar! Kwam je vroeger op een of andere wijze altijd wel de kerk tegen, dat zogenaamde referentiekader is goeddeels weggefallen. Christenen staan alleen, op hun werk, op school, op de universiteit, in het ziekenhuis, in de straat, in hun relaties, soms zelfs ook in hun eigen familie. Kortom: de secularisatie heeft een rampzalig afbraakproces tot gevolg gehad, en het einde daarvan is, zeker op het platteland, nog niet in zicht.

Andere goden

Overigens betekent dit niet dat er geen religiositeit meer is onder de mensen. De mens is en blijft ten diepste immers een religieus wezen. De leegte die ontstond door de afwezigheid van God is dan ook direct ingevuld door andere 'goden' die we ons gemaakt hebben. Denk aan de techniek en de wetenschap. Hoeveel we er ook aan te danken hebben, het kunnen ook goden worden die we van harte dienen en al ons vertrouwen geven, maar waarvan we ondertussen behoorlijk afhankelijk zijn geworden. Er moet niets mis gaan, want dan zijn de problemen niet te overzien. Stel dat een aantal elektriciteitscentrales plat zou gaan. Het zou niet minder dan een ramp betekenen. Maar dat niet alleen, we zijn er inmiddels ook wel achter dat de dienst aan deze goden nu al heel negatieve gevolgen heeft. Denk alleen maar aan de belasting van het milieu. Ook hebben we bij alle economische vooruitgang niet kunnen verhinderen dat er om de hoek van de deur een oorlog woedde en dat er nog altijd vele brandhaarden zijn in de wereld, die we maar niet in de greep kunnen krijgen. En van onze groeiende welvaart is het gevolg dat rijken steeds rijker worden en armen steeds armer. Ook deze goudkust heeft dus zijn achterkant!

Dit zijn niet de enige goden. A.A. van Ruler schrijft naar aanleiding van Psalm 10: 'Als het een mens voor de wind gaat, loopt hij op den duur steeds meer met zijn neus in de hoogte. Hij raakt in zijn eigen hoogmoed en gevoel van onaantastbaarheid steeds verder verstrikt. Hij denkt alleen aan zichzelf, zijn eigen belangen en wensen. Om deze na te jagen, gaat hij volmaakt zijn eigen gang, zonder zich aan iemand te storen.' Aan niemand, dus ook niet aan God. Hoe zou Hij het weten? Geen wonder dat het kwaad in onze wereld gaandeweg meer om zich heen kan grijpen. Zou het 'zinloze geweld' daarmee niet alles te maken kunnen hebben? Waar een samenleving God en het geloof in Hem is kwijtgeraakt, is een mens aan zichzelf overgeleverd, wordt hij een ego-ist, zoekt hij alleen nog zichzelf, zijn eigen voordeel en genot, zijn eigen eer en macht, alles wat aangenaam en lekker is, en probeert hij alles te vermijden wat wel eens lastig zou kunnen zijn en wat hem beperkt in zijn mogelijkheden. De aantasting van het (ongeboren) leven is dan niet ver meer. En we zien het zich voltrekken in onze samenleving. Waar God verdwenen is, worden de grondslagen van het leven en de samenleving aangetast (Ps. 11:3) en grijpt het kwaad in een snel tempo om zich heen. 'Elk kwaad heeft zijn kwadraat', zei iemand. Is dat geen realiteit?

Met het egoïsme heeft ook het individualisme zijn intrede gedaan. We maken immers zelf uit wat we doen en laten. We maken onze eigen keuzes, zonder ons door wie dan ook te laten hinderen of ons door iemand iets te laten voorschrijven. We hebben onze eigen maatstaven. Van een echte samenleving is daarom ook nauwelijks sprake meer. De samenleving is inmiddels sterk verbrokken, gefragmentariseerd. Als individuen leven we naast elkaar, maar

vooral ook langs elkaar heen, zonder elkaar te kennen en zonder ook de moeite te nemen elkaar te leren kennen.

Niet minder verslaat ook de god van de vitaliteit zijn duizenden. Fitnesscentra doen goede zaken. Genotzucht en hartstocht kennen nauwelijks grenzen. Verwen jezelf, is het moderne adagium, haal uit het leven wat erin zit. Knijp het uit als een citroen, snijd 'm door en knijp de twee helften nog een keer uit. Het leven moet volop geconsumeerd kunnen worden. Taboes kunnen niet meer worden geaccepteerd en dat beperkende van vroeger moet over zijn. Zeker op het gebied van de vitaliteit en de seksualiteit lijkt de god van de hartstocht steeds meer terrein te winnen. Zo zouden er nog wel meer goden te noemen zijn die de plaats van God hebben ingenomen. Het is wel duidelijk, onze wereld is postchristelijk geworden.

Postmodern

Onze wereld is ook postmodern. Ideologieën als communisme, liberalisme en socialisme, die de hele wereld zouden veranderen, hebben hun tijd gehad. De tijd van de 'grote verhalen' is voorbij, wordt gezegd. Hier en daar zie je nog wat stuip trekkingen, maar verder zijn ze voor een groot deel verdwenen. Hetzelfde geldt van de grote namen.

Ons land lijdt aan een chronisch identiteitsverlies. Vroeger was alles nog duidelijk, je was rooms-katholiek of protestant, socialist of liberaal, of je was niks maar je wist waar je bij hoorde, waar je samen met anderen voor stond en ook waartegen je je moest afzetten. Je wist het ook van elkaar. Maar ook dat is voorbij. De wereld van gedachten, meningen, normen, waarden, opvattingen en levensbeschouwingen, inclusief de christelijke, is één grote supermarkt geworden. Ieder loopt de schappen langs om zijn eigen levensvisie samen te stellen. Zo kan het voorkomen dat mensen het geloof in de opstanding van de Here Jezus combineren met het geloof in reïncarnatie, of het geloof in God met de evolutieleer van Darwin. Geen wonder dat het New Age-denken bij vele mensen ingang vindt, een levensbeschouwing waarin verschillende elementen uit allerlei godsdiensten, ook uit het christelijk geloof, in één religie zijn samengebracht. Onder het motto: in alles zit wel een kern van waarheid. Met als criterium: wáár is wat ik als waarheid ervaar, en vooral: wáár is wat in mijn leven werkt!

Ik noem nog een belangrijk element in onze wel zeer gedifferentieerde maatschappij. Dat is de niet meer weg te denken invloed van de media, vooral van televisie en gaandeweg ook van het world-wide-web. Naast alle positieve dingen die je van allerlei informatievoorziening kunt zeggen, is er ook een andere kant. We spreken niet toevallig over de macht van de media. De media kunnen mensen maken en breken. Onderschat ook de invloed van tv-persoonlijkheden niet. Zij worden door velen als identificatiefiguren gezien en gebruikt. Commerciële mediabazen hebben het gat in de markt ontdekt en spelen er door allerlei tv-programma's handig op in om nog meer mensen aan zich te binden. En het werkt.

Reactie

Temidden van zo'n wereld staat en leeft de gemeente van Christus. En de vraag die levensgroot op ons af komt is: hoe staat de gemeente daar in? Hoe kan zij in zo'n gedifferentieerde en soms zelfs chaotische cultuur nog gemeente van Christus zijn en dan ook nog aantrekkelijk? Is dat niet te hoog gegrepen? Is de kloof tussen de kerk en de hedendaagse cultuur niet te breed en te diep? En wordt dat niet temeer bemoeilijkt door het feit dat die kloof ook in onszelf zit, omdat ook wij als gemeenteleden deel uitmaken van diezelfde cultuur en in hetzelfde klimaat van egoïsme en individualisme ademhalen als iedereen?

De ingrijpende veranderingen in onze wereld hebben tot verschillende reacties van de kerken geleid. En de meest natuurlijke en voor de hand liggende is wel de reactie van het *isolement*. Juist als de grote aantallen van vroeger verdwijnen en op vele plaatsen verdwenen zijn, is het heel natuurlijk, dat de overgeblevenen - de restgemeente - de handen ineenslaan en de krachten proberen te bundelen. Het allesbepalende motief wordt: laten we asjeblijft proberen te houden wie en wat we hebben. En dat betekent in de praktijk meestal dat er niets mag veranderen. Volgens sommigen is dat al veel te vaak gebeurd en iedereen kan zien wat de uitkomst daarvan is. In een turbulente tijd als de onze, waarin alles wankelt, moet daarom pas op de plaats gemaakt worden, op z'n minst tot de storm enigszins voorbij is. Dat is het allerbeste, uit lijfsbehoud. En uit angst nog meer mensen te verliezen, is het isolement het gevolg.

Daarnaast zie je ook een heel andere reactie. En ook die kun je nog altijd waarnemen in de

praktijk van het gemeente zijn, namelijk die van de *aanpassing*. Houdt men bij de eerste reactie - het isolement - de wereld buiten de deur, tenminste voor zover dat kan, in deze reactie probeert men de wereld juist tegemoet te komen. En daarom wordt er heel goed geluisterd naar wat er in onze cultuur allemaal gaande is, om als gemeente daarop zo goed mogelijk in te spelen en op die manier voor deze wereld nog van enige betekenis te zijn. Want, zo wordt in deze reactie gezegd, je moet, wil je als kerk nog enigszins aantrekkelijk zijn, met je tijd meegaan en helemaal open staan voor deze wereld.

Een derde reactie is die van de *confrontatie*. Het zijn de christenen die het isolement en ook de aanpassing ten stelligste afwijzen, omdat ze van mening zijn dat beide reacties onvruchtbaar zijn. Je komt er als gemeente niet verder mee, zeker niet naar mensen van buiten de kerk. Zij zoeken daarom veelmeer de confrontatie. En dat vanuit een oogpunt dat het al lang genoeg geduurd heeft dat we ons als kerk in een hoek hebben laten drukken en langs de zijlijn hebben laten plaatsnemen. Wij hoeven niet langer in onze schulp te kruipen, we mogen voor de dag komen, we zullen zelfs laten zien dat we een boodschap hebben voor deze wereld. Bovendien kunnen we het vanuit de opdracht van God niet langer accepteren dat onze wereld, die de wereld van God is, wordt prijsgegeven aan de machten van het kwaad, van de goddeloosheid en wetteloosheid. Dat mogen we niet gelaten aanzien, we zullen er ons in woord en daad tegen verzetten en juist de tegenaanval inzetten. Want de aanval is nog altijd de beste verdediging. We zullen op de bres gaan staan voor de zaak van God, voor Zijn wereld, Zijn schepping en het leven dat Hij gegeven heeft.

Aantrekkelijk?

De gemeente die voor het isolement kiest, is zeker niet aantrekkelijk voor de buitenwereld. Iemand heeft zo'n gemeente eens een 'steengemeente' genoemd, een gemeente met een eigen cultuur en jargon, een eigen levensstijl en ingeburgerde gewoonten. Haar leden hebben over het algemeen niet zoveel contact met niet-leden op het gebied van het geloof en dat wordt ook niet bevorderd. Een dergelijke gemeente is dan ook eerder afstotend en wereldvreemd, dan aantrekkelijk. Voor zover er kwantitatieve groei is, komt deze vooral voort uit het gegeven, dat het geboortecijfer het sterftecijfer overtreft.

Maar er is vrijwel geen aanwas van mensen van buiten. Nieuwkomers zullen er zich ook niet zo gemakkelijk thuis voelen, zo leert de praktijk. Zij worden vaak ook als een bedreiging ervaren.

Zijn zulke gemeenten wereldvreemd, gemeenten die zich aanpassen zijn juist verwereldlijkt! Ze hebben nauwelijks of geen eigen identiteit en zijn eigenlijk kleurloos. In deze gemeenten bepaalt de wereld voor een groot deel de agenda van de kerk. Ze heeft dezelfde (levens)stijl en interesses als haar omgeving. Ze is in allerlei ethische vragen uiterst tolerant, zelfs waar deze op gespannen voet staan met de inhoud van de bijbel. Zulke gemeenten zijn wel eens vergeleken met een spons. Die neemt ook alles in zich op, maar heeft zelf geen stevigheid. Aantrekkelijk voor een buitenkerkelijke is zo'n gemeente meestal niet. Je ziet dan ook dat mensen eerder vertrekken dan aangetrokken worden.

Bij de kerk die de confrontatie zoekt, is het de vraag, of zij de wereld wel echt serieus neemt, of zij voldoende weet te peilen wat er in onze cultuur gaande is, of ze die niet te gauw afdoet als 'de boze wereld' waarop je de aanval moet inzetten. Zal zij ons echter niet aan het hart gaan? In de Here Jezus kunnen we juist zien hoe God tegenover deze wereld staat. Hij isoleerde zich niet. Hij paste zich ook niet aan. Hij zocht niet de confrontatie met de cultuur, wel met de kerk van zijn dagen, maar niet met wereld, Hij stond er met beide benen middenin. En zal het zo dan ook niet zijn met Zijn lichaam? Is bovendien de weg van het isolement en de aanpassing, maar niet minder ook die van de confrontatie, niet de gemakkelijkste weg? In ieder geval minder moeilijk?

Het is niet zo moeilijk om bijvoorbeeld tegen abortus te zijn. Moeilijker is het als gemeente van Christus een thuis te bieden aan de aanstaande moeder en haar kind. En dat is de weg. Wie a zegt moet ook b zeggen. Een goed voorbeeld zien we in het interkerkelijk hospice Kuria in Amsterdam. In plaats van euthanasie toe te passen ontvangt men terminale patiënten om in een klimaat van liefde, zorg en aandacht de laatste periode van hun leven door te brengen. Zo zal de gemeente zijn. Niet de gemakkelijkste weg, maar wel de meest vruchtbare en meer naar de bedoeling van God zoals de bijbel ons laat zien.

In de wereld

Als gemeente zullen we daarom de vragen die vanuit deze wereld op ons af komen tot ons door laten dringen. Temeer omdat het gaat om een wereld en om mensen die verloren dreigen te gaan. Ter wille van hen zullen wij daarom juist midden in deze wereld staan, zullen we goed luisteren en op ons laten inwerken hoe er door de mens van deze tijd gedacht en geleefd wordt en welke keuzes en motieven daar achter zitten. Om met alle aanvaarding van die ander te laten zien wie de Here Jezus is. Wij zullen als het ware in de huid kruipen van die ander, zoals Jezus deed. Hij kwam bij ons, kroop in ónze huid, vereenzelvigde zich met ons, participeerde in onze natuur en cultuur, deelde in onze zonde, zonder zelf te zondigen (2 Kor. 5:21). Zo zullen we als gemeente midden in deze wereld staan, als participanten en niet als passanten.

Jezus vergelijkt in dit verband Zijn gemeente met zout. Hij zegt tegen Zijn discipelen: 'Gij zijt het zout der aarde' (Matth. 5:13). Zoals het zout in het eten gaat, zo zullen wij deze wereld ingaan. Niet als een 'zoutvaatje', want daar heeft zij niets aan, maar als zout. En dat is een treffend beeld. Want als we geen zout zijn of als zout dat zijn kracht verloren heeft, wat gebeurt er dan? Dat heeft geen andere consequentie dan dat we de wereld opgeven en afschrijven, dat we haar overgeven aan het verderf. Want wat niet gezouten wordt bederft! God heeft echter Zijn gemeente in deze wereld als het belangrijkste middel in Zijn hand, om het bederf, de verworping, de decadentie, de wetteloosheid en geestelijke vervuiling juist tegen te gaan.

Ik sprak een man die nooit in de kerk kwam, niet in de bijbel las, maar jaarlijks wel een flinke gift gaf aan de gemeente, want, zei hij: 'De kerk moet blijven, anders wordt het helemaal een chaos in deze wereld!' En hij had gelijk. Waar de gemeente verdwijnt, gaat de wereld verloren en aan haar eigen verderf ten onder. Maar waar de gemeente leeft voor God, met een bewogen hart voor deze wereld, daar dringt het zout van het evangelie door, daar reinigt het de samenleving en wordt een verdergaand verderf tegengegaan. Wij mogen het er daarom niet bij te laten zitten. Wij mogen om Christus' wil deze wereld niet aan haar lot overlaten, maar zullen temidden van haar zijn wie en wat we in Christus mogen zijn: werkelijk zout der aarde.

Jezus zegt in datzelfde verband: 'Gij zijt het licht der wereld' (Matth. 5:14). Hierbij geldt hetzelfde als bij het zout. We zijn niet de armatuur van de lamp, maar het licht, afhankelijk van het grote Licht dat de Here zelf is. En wanneer wij dat persoonlijk en als gemeente niet zijn, Zijn licht niet door ons en door de gemeente heen schijnt, zal het steeds donkerder worden in deze wereld en zal tenslotte de duisternis volkomen zijn. Paulus heeft het over de gemeente als lichtende sterren in deze wereld (Fil. 2:15). Zouden er - even afgezien van de maan - geen sterren zijn, dan zouden we 's nachts volkomen in het duister zijn gehuld. Hetzelfde is het geval met deze wereld als de gemeente niet zo'n lichtende ster is. Maar opnieuw: kunnen wij Gods wereld daaraan overgeven? Haar overlaten in de handen van de vorst der duisternis? Wat een verantwoordelijkheid voor ons als gemeente om werkelijk licht te zijn! De gemeente verspreidt namelijk het enige licht dat in staat is het duister op te klaren. Zij is hét licht der wereld en daarmee ook de hoop voor deze wereld en niet minder haar redding. Want wie zou de wereld anders moeten redden dan de gemeente, die de boodschap van redding en van de Redder verkondigt en die boodschap ook leeft?

Magneetgemeente

Iemand heeft de gemeente die zo leeft een 'magneetgemeente' genoemd. Een magneet laat alle rommel liggen en trekt alleen ijzerdeeltjes aan. En die ijzerdeeltjes worden bij wijze van spreken ook weer kleine magneetjes en trekken op hun beurt weer andere ijzerdeeltjes aan. Een prachtig beeld van een aantrekkelijke gemeente. Zo zal de gemeente ook in de wereld staan, niet wereldvreemd, ook niet wereldgelijkvormig, maar open naar de wereld, aantrekkelijk als een magneet. Geen cultuurkerk, heeft dr. W. ter Horst gezegd, want die is niet alleen *in* maar ook *van* deze wereld, ook geen schuilkelderkerk, want die is noch het een noch het ander, die heeft zich helemaal teruggetrokken uit deze wereld. Hij pleit voor een oase-kerk, een kerk die in de woestijn van deze wereld, waarin het zo koud en eenzaam kan zijn, een plek is waar mensen tot rust kunnen komen, bemoedigd worden, toegerust worden in hun vertrouwen op God, nieuwe hoop krijgen om verder te kunnen gaan. Een oase, waar mensen elkaar ook vasthouden en omringen met liefde en geduld, met troost en kracht. Dr. J.Hendriks pleit in dit verband voor een gastvrije gemeente, een gemeente als een herberg, met diezelfde openheid naar binnen en naar buiten.

Welke vragen er ook bij deze enigszins verschillende typen gemeente te stellen zijn, achter elk

proef je het diepe verlangen dat de gemeente een aantrekkelijke gemeente zal worden. Niet met de verborgen agenda dat de kerk weer de positie van weleer zal (terug)krijgen, maar veelmeer uit liefde tot de wereld, vanuit de vaste overtuiging dat de kerk de redding van die wereld betekent. Het kan klein beginnen. In de profeet Jona, dus slechts in één persoon, kwam de kerk in Ninevé. En het werd na de bekering van haar inwoners, de koning voorop, de redding van de hele stad. Zou dat niet nog altijd Gods bedoeling zijn?

Daarom, hoe belangrijk onze overheid bijvoorbeeld ook is en hoe belangrijk wetten en regels zijn die het samen leven mogelijk maken, zorg en hulp bieden aan hen die het nodig hebben, zij is uiteindelijk niet in staat ons land te redden en werkelijk toekomst te bieden. Zij staat zelfs machteloos tegenover allerlei vormen van criminaliteit en zinloos geweld. Zo niet de gemeente! Ook al heeft zij maar kleine kracht (Openb. 3:8), haar is de boodschap van redding toevertrouwd en daarom is ze van essentieel belang voor deze wereld. Zij is haar enige hoop, zij is de redding van stad en dorp! Juist daarom zal de gemeente noch wereldvreemd noch wereldgelijkvormig zijn, maar open en aantrekkelijk, als een magneet, midden in deze wereld.

